

REVISTA ORĂȘTIEI

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Alegeri noue.

Sâmbăta trecută, în 3 Oct. n. dieta ungurească și-a ținut cea din urmă ședință a sa Luni în 5 Oct. s'a mai întrunit numai pentru a fi sărbătorește închisă.

Noue alegeri de deputați vor fi rînduite în cea mai scurtă vreme. Aceasta e mai ales, ce pe noi și pe poporul nostru îl privește. Căci fiind vorba de noue alegeri, Românii toți și pretutindenea trebuie să știm ce avem de făcut în fața lor și să ne purtăm toți la fel, unu ca unu!

Ei bine, răspunsul la întrebarea că ce avem de făcut, nu e greu de dat.

Știm cu toții, că aleșii neamului românesc din Transilvania și Ungaria, trimiși de însuși poporul nostru din toate părțile locuite de Români, au hotărît, după bărbătești și îndelungi chibzuiri, încă la 1881, că **Românii ardeleni se nu mai iee parte la alegerile de deputați pentru dieta țerii, câtă vreme vor dăinuî stările de lucruri de acum**, cu lege electorală în Ardeal mai rea ca în Ungaria, și cu siluirile și coruperile ce se săvîrșesc de zbirii stăpînirii la acele alegeri! În 1887, după ce se mai făcuseră câteva încercări de-a scoate deputați naționali măcar în părțile Ungariei, unde legea e mai largă, și tot am fost înfrânți de puterea nedreptății, volniciei și a baionetelor, hotărîrea de refînere dela alegeri, s'a înlins și asupra Românilor din Ungaria și Bănat!

De atunci și până în zilele noastre, aceste hotărîri au fost mereu renoite și întărite de toate conferențele naționale ce s'au mai ținut!

Am primit cu toții de ale noastre aceste hotărîri, și toți cei-ce voim să fim numărați în rîndurile Românilor adevărați, cari toți laolaltă formăm un

singur partid, partidul național român, pentru care hotărîrile conferențelor naționale sînt obligatoare, până nu vor fi schimbate tot prin conferențe naționale, — avem să ținem naintea noastră de îndreptar aceste hotărîri, și în zilele de alegeri de deputați pentru dietă, — **să stăm acasă!**

Cu deputați naționali români, nici vorbă să pășim, căci avînd în fruntea țerii miniștri ca pe căprarul de panduri Bánffy, acestia și-ar mobiliza și pune în față toată puterea gendarmilor, pandurilor, sbirilor și a armatei chiar, ear' între astfel de împregiurări, a te hotărî să iei parte la «alegeri», este deopotrivă cu a te hotărî să întri în revoluție, în războiu civil!

Fără deputați naționali, te primește Bánffy, dar' și atunci numai așa, ca să votezi pentru oamenii lui, cari ajunși deputați, se-i de tot spriginul întru a conduce și mai departe țeara în felul cum azi o conduce: *bătîndu-și joc și călcînd în picioare și cele mai sfinte drepturi ale neamurilor nemaghiare, între cari în întîiul rînd, pe ale Românilor!*

Și care va fi Românul păcătos, care se-și deee votul seu pentru astfel de oameni?

Poporul nostru e pus în fața unei noue probe, de a se arăta conștiu de drepturile sale și cunoscător al binelui seu, ori nu! Și o, ce ușor îi este lui a face ca proba să iasă strălucită pentru el! Atîta numai i-se cere: *să nu se lase amăgit, nici cumpărat, oi să stee acasă!*

N'avem pentru cine da voturile noastre: Deputați naționali români, nu pășesc în candidație, cei unguri sînt una, numai atîta e deosebirea, că se ceartă care să fie stăpîni peste oala cu carnea, dar' când e vorba de noi nemaghiarii, se întrec întru a iscodi mijloace de a ne nimici; Sașii intră deadreptul în tabăra guvernului și-l spriginesc.

N'avem dar', cui da voturile noastre!

A cerca cu deputați naționali români, e deopotrivă cu a intra în războiu civil, a vota pentru ori-ce altfel de deputați străini, este deopotrivă cu a trimite tu însuși în dietă oameni, cari în chiar numele tîu, care i-ai „ales”, să făurească legi pentru a te strînge de grumazi!

Iubiți preoți, învățători și cărturari! Cu românească iubire ne îndreptăm cătră d-voastră cu rugarea, să cetiți și lămuriti poporului aceste lucruri, ferindu-l de a greși și de a merge să voteze, dînd, prin votul seu, însuși împuțernicire dușmanilor sei să lucreze spre rîul lui!

Toți iubiții noștri cetitori să se facă apostoli sîrguincioși ai acestor îndreptări, și unde vor vedea oi rătăcite ori înderîtnice, ori suflete vîndute, să ni-le arate, ca să le sbiciuim și înfierăm după cuviință!

Tot cel-ce ia parte la alegeri, se socotește scos din rîndurile partidului nostru național și un spărgător al mîndreii noastre fîneri laolaltă!

Dacă merge notarul și primarul satului, ducă-se, căci ei sînt siliți de lege a fi de față, dar' și ei au să voteze pentru cine le place, și nu pentru cine îi place solgăbirului, ori să nu voteze de loc!

Incolo toți ceialți alegători români **să stăm acasă!**

Nouele alegeri sînt puse pe zilele dintre 28 Octomvrie n. până la 6 Noemvrie. În acest timp în întreagă țeara alegerile au să fie terminate.

23 Noemvrie n. e ziua, pe care noua dietă e conchemată de cătră Maiestatea Sa la întăia ședință, pentru a fi deschisă prin M. Sa și a-și începe lucrarea. Tot pe atunci e conchemată la ședință și casa magnaților.

Noutăți literare.

În acest timp de întristătoare secetă pentru literatura română, ne face adevărată bucurie apariția câte unui volumaș nou, mai ales dacă pe lângă că e nou, e și bun. Ca pe un atare îl socotim volumul cel mai nou de poezii apărut la dl Müller în București: „Sincere” de Radu Rosetti.

Reproducem în nrul de față al „Revistei” două poezii din volum, ca cetitorii să vadă cam ce prețuesc. Noi le recomandăm cu căldură. Sînt poezii draguțe. Trei lei volumul.

Dl Dr. Weigand a scos de sub tipar un nou volum de peste 300 pagini, cuprinzînd studiile sale asupra limbii române, făcute ca prelegeri la seminarul din Lipsca în anul al treilea de prelegere, cel trecut. Un volum ce dovedește adîncă și amănunțită cunoștință a limbii române, din toate țerile locuite de Români, purtînd titlul „Dritter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache (rumänischhäs Seminar) zu Leipzig”.

Dl Fancsó Benedek a dat la lumină un volum de 800 pagini mari, ca studiu asupra chestiei naționale române dela noi. „A román nemzetiségi törekvések története és jelen-

Căciutirile încep. Domnii cari do-resc să ajungă la deputăție, au început a cutreera țeara în părțile unde au nădejde să fie aleși. La noi în Orăștie, a fost Mercuri baronul Nopcsa Elek și a făcut mai multe visite la alegători de frunte unguri și sași, rugându-i pentru »sprigin«. Vrea să fie ales cu program guvernamental, că-i mai comod și mai sigur. nu trebuie să-ți bați capul gîndind cum să combați, ci te pui pe banca mamelucilor și 5 ani te miști numai când să votezi pentru! La Deva vrea să fie Barcsay Kálmán, la Hunedoara Pogány Károly, la Baia-de-Criș br. Jósika Gábor, la Hațeg Mara László, la Dobra Lázár Árpád. În curînd ei vor ținea și adunări să-și deee alegătorilor seama despre ce au »isprăvit« și ce vor să mai isprăvească de-i aleg.

Românilor! Nici de curiositate să nu mergeți la adunările lor, și nici de vorbă să nu stați cu dînșii dacă v'ar pofti ori v'ar ruga să-i spriginți!

Frumoase arătări.

Măndră din seamă afară a fost primirea ce România a făcut Maiestății Sale Impăratului și Regelui nostru săptămîna trecută. Și înălțător e faptul, că în decursul întregilor sărbări și alaiuri, n'a venit nainte nici o singură întemplantă, care să tulbure cătuși de puțin veselia, liniștea, tonul de sărbătore!

Intreg programul sărbărilor a fost întocmit cu multă pînă și istețime până în cele mai mici amănunte ale lui, presărat fiind în chip măestru, cu puncte puse anume în el ca să bată la ochi, făcînd să apară un minunat amestec de bucurie, de eroism și de poezie! Alergarea din toate părțile țerii a zeci de mii de locuitori spre a putea fi față și a putea ura un »bine ai venit!« înaltului oaspe în întreg drumul seu, cât îi venia omului să creadă că nu se mai săvîrșesc aceste valuri de lume și nu mai poți eși din ele: a fost un semn mîndru al bucuriei desbîtești.

Manevrele militare desfășurate sub ochii înalților domnitori în apropiere de București la Cotroceni și mai ales în întăriturile dela Chitila, l-au răpit pe M. Sa Impăratul,

legi allapota. Volumul I. 6 fl. Incepe cu cercetări asupra originii limbii române și a poporului român, apoi cu istoria neamului românesc dela venirea Ungurilor până la Mohács și mai încolo până la urcarea pe tron a lui Iosif al doilea. Ceealaltă parte va urma în volumul II.

Cei-ce au crezut că Jancsó ar fi un corb alb între Unguri, care e în stare a discuta serios și științific chestia, cetînd volumul de față, vor vedea cât de mult se înșală în credința lor. Dintru începutul începutului simți șovinismul unguresc întins peste șire, și patima, și căutarea de puncte de mîncare și de vedere, care se-i scufunde pe Români și se-i ridice pe Maghiari.

În cercetările asupra limbii se forțează a știrbi cât se poate mai mult latinitatea limbii noastre, ear' în cele asupra originii, se ține ca de gard de părere lui Hunfalvi, că noi nu sîntem rîmași aici dela Traian, ci veniți mai tîrziu din Macedonia. De «continuitate» nici poveste! Șincai și Petru Maior cu ale lor păreri sînt ridiculizați întru cât numai se poate, și peste tot întreagă istoria noastră, e persiflată cu rîutate și puțină seriozitate.

Aceasta sdrobește de tot valoarea cărții.

Piccolo.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Ecoul.

(Reminiscentă).

În pădurea 'ntunecoasă,
Unde viu din când în când,
Intr'o zi de Maiu, divină,
Stam la umbra ei, cetînd:

«Cine, pentru o femeie
Tinereta-și abătù?»
Ear' echoul din pădure
'Mi-a răspuns îndată: Tu!

«Și atuncia cine poate
Fericirea să-mi redea?»
Ear' echoul din pădure
'Mi-a răspuns îndată: Ea!

Modelul.

În fața Venei din Millos,
Ce le-o dăduse ca model,
Cuprinși de dorul sfînt al artei,
Lucrau de-o lună Ea și El.

El, un artist sêrac și tinêr,
Un singur ideal avea:
S'ajungă 'ntâi un pictor mare,
Și-apoi... să-l îndrăgească Ea.

Ea, biată fată părăsită,
Țesuse visul ei la fel:
S'ajungă 'ntâi artistă mare,
Și-apoi... s'o îndrăgească El.

Și-așa, în frigurile artei,
Călăuziți de-același dor,
În fața Venei din Millos,
Lucrau de-un an întreg, cu spor.

În ziua când sfîrșiră lucrul,
'I-au proclamat artiști, în cor;
Dar', de te-ai fi uitat vre-odată
Mai lung la copiele lor,

Vedeai că 'n Venera din Millos,
Cea mai măiastră din statui,
El intrupase chipul Dînzei
Și Dînsa fața blîndă-a Lui..

Radu D. Rosetti.

încât după trecerea lor, a spus-o cu glas înalt în fața generalilor români și străini, despre armata română: „E foarte frumoasă! România poate să fie mândră de ea!”

Indeosebi artileria românească este așa de desvoltată și deservită, încât foi mari europene scriu, că nici Germania, nici Franța nu poate arăta ceva mai deservit! Regele Carol însuși iubește și se interesează mai mult de artilerie, ținându-o a fi floarea armatei!

Și după frumoasa manevră a artileriei, M. Sa Regele Carol, acolo în fața regimentului, după-ce M. Sa Impăratul lăudase bravura lui, a rugat pe Impărat să primească a fi numit proprietar al regimentului 6 de artilerie română. M. Sa Impăratul, foarte mișcat și mulțumit, a primit, firește, această onoare!

După manevre, au plecat Marți pe la 3 după amiază la Sinaia. Pe la stațiuni trupele din apropiere erau înșirate pe marginea drumului făcând onorurile și încungiurate de valuri de popor. Trenul regal mergea încet de tot, ca Impăratul să poată privi trupele.

La o stațiune trecând trenul pe un loc șes un număr frumos de țerani călare, s'au luat la fugă alătura cu trenul, gonind cu toată puterea cailor lor voinici, până unde au putut. Aceasta a făcut mult haz călătorilor.

La Sinaia, împodobiri de toată frumusețea! Mai multe porți mari de triumf. Deasupra uneia fusese planul să se lege 4 vulturi vii și când M. Sa va trece pe acolo, să li-se taie ațele dându-li-se drumul în văzduh! Chip foarte frumos, plănuit de M. Sa Regina României, dar' care n'a putut fi îndeplinit că țeranii trimiși, n'au putut prinde vulturii, fiind neguros.

În frumoasa Sinaia, M. Sa Impăratul a cercetat mai multe locuri de unde ai privești admirabile. Intre altele s'a dus și la »Stâna regală« din Sinaia, unde s'au urcat în vârful stâncei de lângă stână, care este încungiurat cu gratii de fier și de unde e o vedere de tot frumoasă! Impăratul a fost încântat de privești ce 'i-s'a dat, având înaintea Sa toată Sinaia cu valea Prahovei. M. Sa Regele a adresat acolo Inaltului Seu oaspe următoarea rugare: »Pentru a păstra »vremurilor viitoare o amintire văzută a acestor zile frumoase și neuitate, în care am »avut bucuria vizitei Maiestății Sale Impăratului, rog pe Maiestatea Voastră să-mi îngăduie a da acestei stânci cu vederea asupra »Sinaiei și asupra văii Prahovei, care a plăcut »atât de mult Maiestății Voastre, numele de »Stâna Francisc Iosif«.

M. Sa Impăratul mișcat a primit și a mulțumit în mod călduros. S'a scris apoi un document despre acest lucru, și documentul s'a aruncat în o peșteră scobită în peatră, unde închizându-se va fi lăsat pentru veacurile viitoare ca o aducere aminte de întâlnirea alor

două capete încoronate, a doi Crai din vremi bătrâne, și o crăiasă minunată, încungiurați de sftnici și lume multă.

Un fotograf 'i-a fotografiat apoi pe toți la un loc pe vârful de stâncă.

Curat ca în basme și ca în ele de frumos!

Școala din Șoimuș.

Șoimușul-murășan, 30 Sept. 1896.
Onorată Redacțiune!

Spre mai buna îndreptare la cele-ce ați scrie despre școala «millenară» din Șoimuș, vă voi descrie după puțină istoria punerii acestei școale în comuna noastră.

Cătră sfârșitul anului 1891, când am venit preot în această comună, starea s'eracă și slabă în care am aflat biserica și școala, nu se poate descrie! Indeosebi școala era de tot slabă, ear' învățătorul — și mai slab!

Îndată m'am îngrijit de s'a reparat, întrucât s'a putut, edificiul școalei, ear' în decurgerea anului școlar 1891/92 s'au făcut încă cele de lipsă, așa că cu începutul anului 1892/93 școala era adusă în rînduială și prelegerile s'au putut începe.

Dar' aveam după aceasta a mă lupta mai ales cu două necazuri: unul că învățătorul era lenș și numai cu mare greu se putea face să ție prelegeri mai în regulă, pentru care lucru am și ajuns cu dînsul la neplăceri; alt necaz era, că zelosul într'ale maghiarisării inspector Réti nu ne slăbea din dragoste și mereu ne făcea visita, însoțit de câte un membru din comisia administrativă comitatensă sau de protopretorul.

La visita dintăiu în primăvara anului 1892 inspectorul nu a fost «mulțumit», căci lucrurile încă nu erau tocmai în bună rînduială, și școala era slab cercetată și cu deosebire pe învățător 'l-a aflat în nerînduială cu lucrurile sale, pentru ce 'l-a și dogenit aspru în fața mea, eară mie 'mi-a zis că nădăjdueste că lucrurile se vor îndrepta, și îndrumându-mă să țin pe învățător sub mai bună controlă, căci altfel e lenș.

În primăvara anului 1893 aflând lucrurile în mai bună ordine și școala mai bine cercetată, inspectorul s'a arătat mulțumit. Nu se putea altfel, căci eu spriginit și de repositul notar Petru Blaș, care pentru de a ne putea ajuta mai bine luase asuprași și sarcina de epitrop-primar al bisericii și membru al comitetului, făcusem totul ca școala să fie adusă în bunicică rînduială, eară în sinodul parochial din 1893 s'a regulat și salariul învățătoresc la 300 fl.

În toamna anului 1893 însă ne vine dela consistor ordin ca să ne îngrijim pentru regularea edificiului școlar, căci inspectorul a aflat școala de «prea mică», prea «scundă» și prea

«întunecoasă», și amenința cu prefaccree școalei confesionale în școală comunală sau de stat!

Am împărțit aceasta epitropului Petru Blaș și ne-am sfătuit mult asupra lucrului, căci ce se putuse se făcuse. Am adus treaba și în comitetul parochial și în sinodul din Ianuarie 1894, și lucrul a rămas ca eu împreună cu epitropia să chibzuim și să aflăm oare-care modru de reparare sau nouă zidire, cu toate că școala era și este și acum mai bună și mai luminoasă de cum e școala de stat de astăzi, închiriată!

Vedeam că inspectorul caută nod în pură ca să ne închidă școala și voiam să facem totul pentru mântuirea ei, dar' necasul cu învățătorul ne făcea mari greutăți. Poporul murmură, că deși plătește pe învățător scump, nu se vede nici un spor mai bun, și îmi îngreuna foarte mult puțină de a s'arui pentru modificarea sau mărirea școalei. Ba învățătorul începuse chiar a îndereticni poporul, zicînd pe sub ascuns, că «noi nu putem face pre cum poștește popa, că popa multe ar pofti, dară noi sîntem s'eraci!». ș. a. Réti de altă parte nu ne slăbea din «dragoste». Făcu-ta încercări să desbina filia Balata de cătră școala noastră și să o tragă la școala de stat din Bîrșeu; făcu-ta încercări cu comitetul parochial să ceară școală de stat, însă înzadar.

În toamna anului 1894 am mai căpătat un ordin dela consistor, să facem rînduială cu școala. Cum noi era să ne apucăm de zidirea bisericii, dl protopop Vasiliu Pipoș 'și-a dat părerea ca să ne lăsăm de biserică și să ne îngrijim de reedificarea școalei, căci Dumnezeu e bun și cu biserica ne mai îngăduie, dară Réti nu aștepta și amenința cu prefaccree școalei în școală de stat sau comunală.

Acum era și mai rău. Învățătorul se bolnăvise, și nu ținea școală de loc; plata însă îi umbla. 'L-am înduplecat să-și ceară pensiu și am trecut peste acest rău, eară pentru reedificarea școalei cu mari greutăți și spriginit de notarul Blaș, am adus oare-cari propuneri de îmbunătățire în comitetul parochial.

Soartea însă ni-a fost mașteră de astădată, căci pe când era să se pertracteze în sinodul parochial din Ianuarie 1895 propunerea de reedificare a școalei, spriginitorul cel mai bun al acesteia, Petru Blaș murise, — și când am adus în sinod spre pertractare și primire propunerea, poporul amăgit și ațîțat de-o parte de cătră învățător pentru unele interese egoiste, eară de altă parte de cătră sbirii stăpâniri, cari veniseră în locul lui Blaș, s'a răscolat asupra mea, încât am fost silit să închid sinodul fără nici o ispravă!

Despre asta am făcut numai decât arătare consistorului, eară consistorul prin Aprilie a

că recunoscut e, că dela creșterea femeii depinde viitorul patriei.

A venit timpul dară, în care putem zice: că e lipsă încă de femeia cultă, și datorință avem ca să ne nizuim ca în poporul nostru cât se poate de multe femei culte să avem, căci femeia fără cultură e ca și o buruiană rățăcită în vre-o grădină cu flori. Însă pentru-ca să putem ajunge la o femeie cultă, e vorba că de unde să se înceapă educațiunea ei? De sigur că încă din frageda ei copilărie, la care pot și e datoare și totodată răspunzătoare școalele de fetițe respective învățătoarea, care e pusă în acel post și cu acea chemare, ca să-și împlinească datorința mai ales la poporul nostru, atât de familie cât și de școală, deci fetițele dacă vin la școală, trebuie așa crescute, ca eșind în viață să poată corăspunde chemării lor, care atunci lățindu-se mai departe, străbătînd prin toate cele prețuite, va ajunge acolo de nu numai dînsa, ci și alții se vor bucura, de faptele ei pline de nobleță.

La acestea foarte bine ne spune o amică a școalei, archiducesa Cristina Belgioso din Locate, în Italia: «Educați fetele la timpul seu, căci prin aceasta nu le fericiți numai pe ele, ci și pe voi!» Însă ca să putem ajunge la așa ceva, nu sînt destule numai câteva școli ele-

rînduit pe protopresbiterul V. Pipoș să iasă la fața locului și să mântuiască școala din ghiarele perirei.

La eșirea protopresbiterului poporul așa era de amăgit și agitat, încât chiar unul din membrii comitetului cu numele Petru Văcaru nu se rușina a rosti în continu cuvintele: »nu facem școala, lăsăm școala la stat«, și altele, la ce protopresbiterul 'i-a răspuns: «din d-ta vorbește duhul cel rău!»... Cu mult greu s'a putut lua hotărîrea, că dacă consistorul va da un ajutor de 400 fl., apoi și poporul primește o repartiție de 400 fl. pentru reedificarea școalei, ceea-ce însă nu era de ajuns.

Protocolul acesta s'a subșternut consistorului și de acolo nici până astăzi nu am mai primit nici un răspuns!

Urmează toamna anului 1895. Învățător nu aveam, căci fostul învățător era pensionat. Din partea ficiorului de crâșnic din Turdaș, notar, eram mereu amenințați, că dacă nu începem școala la timp, să va face școală comunală! Așa m'am văzut silit să țin eu școală cu copiii. Ear' ca să astup și gura învățătorului pensionat, care și dînsul pe sub ascuns era unul din cei-ce îndemna pentru școala de stat ca să-și rămână dînsului școala ca locuință cantorească, am eșit eu din casa parochială și m'am mutat în alta și am mulcomit și pe învățător, dându-i casa de locuit și obligându-l să mă spriginească în treburile cu școala.

Însă anul milleniului se apropia și noul nostru notărășel Lazar, ficior de crâșnic românesc, trebuia să-și facă «merite» pe terenul maghiarisării, căci așa 'i-se poruncise de sus. În această afacere însă se lovea de mine și acum unul din noi trebuia să învingă. Ce era de făcut pentru-ca eu să fiu învins? Trebuia lucrat întru împlinirea scripturei: «Ba-te-vei păstorul și se va risipi turma!»...

(Va urma.)

George Guga, preot.

Afurisitul milleniu.

Băița, Octomvrie 1896.

În 27 Septemvrie n. doi gendarmi din Băița au eșit în comuna Fizești să facă o teribilă cercetare »millenară«. Oare-cine a făcut arătare, că preotul de acolo, dl Longin Poenariu, în Dumineca ce a urmat după întorcerea transportului întâiu de țerani duși la Pesta sub steag și comandă de vicspanul, ar fi afurisit în biserică pe cei-ce au luat parte la acel transport rușinos pentru neamul românesc.

Asta aveau gendarmi să o scoată la iveală.

Au fost chemați la primărie, dnii Longin Poenariu, preotul învinuit, Solomon Mateșiu și Andronic Bogdan.

Au fost suciți și răsuciți cu întrebări de gendarmi, dar' n'au putut scoate nici o mărturisire că ar fi adevărat.

Gendarmii s'au dus și au raportat.

În 29 Septemvrie eată a doua încercare! Nu se mulțumiseră »domni« numai cu atâta. Le trebuia cu ori-ce preț o jertfă nouă millenară. Au chemat alt rînd de oameni la ascultare, anume pe Lazar Radu, Ecaterina Popa, Nicolau Popa, și Solomon Mateșiu și în aceeași zi în comuna Barbură a fost ascultat Dumitru Abrudean și alții.

N'au putut, firește, scoate apă din peatră nici de astă-dată, căci nu e adevărat că preotul să fi făcut afurisenia de care e vorba.

Totul a fost o șicanare netrebnică a unor locuitori pacinici, și o împedecare a lor dela alte lucruri mai folositoare.

Ear' păcătoșul care a făcut arătare, să țină a fi cantorul Lazar Maier, care e și primar, și are necaz pe dl preot.

Noi scoatam numai la iveală, că zilele de cercetare au căzut în zile de lucru, o Sămbătă și o Marți, când oamenilor le e foarte scumpă vremea, și că sbirii nostri dela administrație, pe arătări de nimic a câte unui peștriț la mațe, trimiț pe capul oamenilor gendarmi să-și iee și să-și împedecă zile întregi dela lucru, fără nici o pricină și fără să fie ceva vină între dînsii!

Contra acestei șicanări a unor cetățeni pacinici și păgubire a lor, ne ridicăm glasul și protestăm!

V. S.

Femeea și cultura.

Cultura femeii,
Va îmbărbăta zeii!

Era un timp, când femeia nu se considera ca persoană de lipsă pentru educațiunea familiei, ci toate greutățile cădeau asupra bărbatului, care însă deși era și e mai tare, totuși cu excepțiune pe lângă cea mai bună voință, nu le putea duce așa toate în deplinire, după-cum pretindea starea și societatea în care se află. Venit'a timpul dară în care a trebuit să pășească și femeia într'ajutor, ba a venit timpul acela, în care a trebuit să recunoască bărbatul, că numai femeia poate să fie aceea, sub al cărei scut se poate crește familia așa, după-cum se recere în timpul de față, care lipsă văzîndu-o, zice Ancillon, că «rădăcinile societății în această privință trebuie căutate la noi, unde își află nutremînt și unde educațiunea femeii e lăsată să o cuprindă lanțurile întunecimii».

Timpul documentează, că până când unele popoare înaintează, altele stau până la un timp pe loc, și la toate acestea nu e altceva cauza, decât singură femeia; deci pentru-ca și dînsa să poată eși de sub astfel de acasă și pentru-ca să-și poată împlini datorința în familie, are lipsă de cultura cuvenită, pentru-

mentare sau superioare civile pentru fete, ci în numărul poporului nostru mai multe din care să-și câștige tetițele noastre știința gradativ și toate cele de lipsă în viață din ramurile culturii la timpul seu.

Mulți sînt de acea părere, că pentru ce să învețe copilele așa mult, căci și așa nu-și iau folosul. Ba zic unii și alții și acea, că e destul să știe fetița numai atâta, cât știe mamă-sa, adecă câtva a ceti și scrie, firește cu erori ortografice, adunate din vre-o câteva rînduri, ai putea face un mușonoiu de furnici din ele.

Apoi să mai știe a pregăti câteva mîncări, din lucru de mîna a face niște ciorapi, și când capătă vre-un oaspe a ști să ducă poacalul cu apă, (decumva acela va fi setos) pe farfurie, și cine se îndestulește și cu atâta, să-și fie de bine. Noi însă trebuie să trecem peste acestea, trebuie să ținim acolo, unde vrem să ajungem, trebuie să știm, că sîntem un popor mareș și cu mîndrie voim să rămînem, cultura trebuie să fie conducătorul nostru și aceea ne va mîntui, aceea ne va face să ajungem acolo, unde alte națiuni au ajuns.

Cugir, în 27 Septemvrie 1896.

Sofia Bria,
învățătoare.

CORESPONDENȚĂ.

Petrita, 23 Sept. 1896.

Dle Redactor,

Vă rog să dați loc în „Revista Orăștiei” unei deslușiri părintelui Saturn din Merisor la răspunsul d-sale din nrul 36 al „Revistei”.

Să-ți dovedesc, părinte, ca să te incredințezi și să vadă și on. public cetitor că ai vorbit și publicat neadevăruri. Mă întrebi cum am luminat poporul, de în toamna trecută la alegerea membrilor pentru congregație poporul din Petrita a votat pentru cei de alt neam, și nu pentru cei de un neam cu mine? Ai vorbit ce nu ai știut, fiindcă înainte de alege să au conchemat la o sfătuire confidențială în Petroșeni, mai mulți alegători, la care sfătuire au luat parte și de ai d-tale și de ai mei și acestia au făcut un »pact« și pe temeiul acesta s'au litografiat o mulțime de ședuli, cari în ziua de alegere s'au și împărțit votanților. Cum a decurs alegerea eu nu mai știu, deoarece eu numai în ziua aceea am sosit cu trenul dela Hațeg și la alegere când am mers era aproape terminată. Când am sosit acolo, te-am aflat pe d-ta cu cerusa și ședuli în mâni, spre a le împărți votanților, dar' nu mai erau votanți. D-ta fiind acolo, și mai »luminat«, de ce nu 'i-ai luminat pe toți și pe Petriteni? Povestea cu parochianul din Banița, e neadeverată. Poporeanul d-tale ori a înțeles rău, ori apoi 'ți-a mințit, și d-ta te-ai întemeiat pe cuvintele lui, atacându-mă pe mine pe nedrept. Eu am zis omului: casurile de botez au să se înștiințeze în timp de 8 zile la purtătorul de matricule în înțelesul legii, ear' preotului îndată ori și mai târziu, după-cum este și starea sanitară a născutului! D-ta te-ai înșelat crezând cuvintele poporeanului d-tale. Spui că notarul Balog nu a fost așa mare apostol al maghiarizării, ci numai de când am venit eu în Petrita. Nu știu cum a fost înainte de venirea mea, asemenea nu-l știu nici acuma, deoarece eu nu petrec timpul în cancelarie cu d-sa, ci îmi văd de afacerile mele oficiale și familiare.

Nu am voit să-ți rămân dator cu apărarea mea, ca unul ce nu sînt vinovat și fiindcă toate câte le-ai publicat sînt nedrepte, nu mai voesc să mă ocup cu apărări și răspunsuri la apucături și săcături.

Simeon Sucu,
preot.

Porcii — „rectificați”.

Primim următoarele:

Orăștie, 7 Octomvrie n. 1896.

Domnule Redactor!

»Trebuie să vă declar, că m'a mirat mult întimpinarea cea subredă și cu cotituri, ce dl primar orăștensc al nostru a publicat-o în numărul trecut al »Revistei«, privitor la comedia, ca să nu-i zicem altfel, cea cu porcii bolnavi vînduți jamenilor de dl Schulleri.

»Dl primar spune că nu-i adevărat că în 11 Septemvrie s'a făcut arătare acolo că s'au aflat porci îngropați în gunoii pe hotar, ci numai că sînt vre-o 50 de porci bolnavi. Apoi da, dl primar nu are știre despre asta, că nici nu era în Orăștie, noi însă știm că dlui căpitan al orașului 'i-s'a adus la cunoștință cu vorba la 16 Septemvrie (așadar' nu în 11) că se află porci morți pe câmp în grămezile de gunoii și alții scoși de câni afară din ele, și d-sa cu veterinarul au luat chiar măsură pentru îngroparea lor îndată. Așadar' nu e adevărat că la primărie nu s'ar fi știut de porcii morți aruncați pe câmp deși nu chiar în 11, dar' în 16. Și domni »substituți« totuși pun pe dl primar să tăgăduiască sub o formă altfel foarte diplomatică, ibis-redibis, faptul.

»Apoi că pe drum spre tren n'au murit 7 numai 5, și și aceia »de căldură« că a fost »drumul îngust«, — e o scusă foarte deochiată, foarte subțirică, asupra căreia cetitorul trece cu un zîmbet: slab cucuruz!

»Dar chiar fiind precum recunoaște și dl primar, că în 11 s'au știut că-s cu grămada porcii bolnavi, n'am avea oare drept să întrebăm, cum s'a făcut că prin 16 să se permită încă dlui Schulleri să ducă un transport întreg de porci la tren din aceeași curte, din aceeași grămadă? Și cum de primăria n'a oprit îndată dlui Schulleri vinderea de porci, ca să nu umplă orașul și jurul? Căci despre aceea că vindea încă și prin 14—16, o știau foarte bine unii domni aproape de dl primar. Tergul asemenea abia în 18 Sept. oprit! Ori ce s'ar spune această »bunăvoință« e cam chioară și noi nu o putem privi decât cel puțin ca o neconștiențositate! Asta numai pază a intereselor noastre de locuitori ai orașului, nu o putem numi.

»Azi dl Schulleri e — pedepsit. Ce mai pedeapsă: 25 fl! Tocmai ca cea croită dlui Schull când cu chila mică: 10 fl!

»Nu cumva vi se pare că sînteți, stimabililor, prea — »umani«? X.

Fiind vorba despre »umanism«, avem și noi un cuvînt.

Mai săptămânile trecute, unui econom român de aici, un anumit *Brudariu*, 'i-a murit un bou, după cum aflăm de sîngerare. Îndată primăria a impresurat cu porunci și măsuri strașnice casa și curtea țeranului: 10 zile nu-i iertată să iasă nici o vita din curtea lui, 15 zile nu-i iertat să intre nici o altă vită în aceeași curte; omul îndată să-și care gunoiul din curte, dar' nu cu vitele proprii (că astea nu-i iertat să iasă afară), ci cu cai, și să-și desinfecteze grajdul, curtea, grădina, tot, cu carbol, și câte toate!

Rugatu-s'a bietul om să vie să vadă veterinarul (doctorul de vite) că bolnave-s celelalte vite ori nu, și de nu-s bolnave să le lase că e lipsă și e greu să le țină așa risipite, prin șoproane (în grajdul »infecat« încă nu era iertat să le bage), dar' aș! cine să-l asculte? S'a dat poruncă: ține-te Române de ea!

A trebuit să umble omul în ruptul capului se afle cine să-i ducă cu caii gunoiul din curte, și cum era și crășmar, a trebuit să sufere pierderea ce-a avut-o neputînd primi în curte pe nimenia chiar în zilele tîrgului de vite și slobod!

Fie. Să fim stricți. Dar' atunci, mă rog, în asemănare, ce măsuri momentane și întinse și tot așa de severe s'au luat de aceeași »strictă« primărie în cazul cu dl Sculleri, că dsa și după aflarea poliției a putut face încă câte a făcut?

Să fim stricți, n'avem nimic în contră, dar' să nu măsurăm cu două măsuri strictetea și dreptatea, cu una la frați cu alta la străini de noi, cu una la bogați, cu alta, mai țapănă, la săraci!

Așa încă nu-i cu cale!
Dorim să nu mai putem arăta pilde de acestea!

NOUȚĂȚI

In temniță. Cu data de 6 Oct. n. c. ni-se scrie din Bistrița, că părintele *Gerasim Domide* din Rodna-veche, se află acolo închis în casa comitatului, împlinindu-și cele 8 zile la cari a fost osândit pentru subscrierea »Manifestului«. Dl Domide e cercetat de toată inteligența din loc și de mulți țerani, și mai ales țeranii nedumeriți îi cer mereu deslușiri despre »cum stăm« și ce crede c'o să iasă din încurcătura în care părem a fi împleteciți? Odaea e curată și tractarea cinstită.

Corbi albi. Din Ibănești (lângă Görgény-Szt.-Imre) primim o scrisoare dela neguțătorul român Bucur Lupesc, prin care abonând „Revista Orăștiei”, începe cu a ne spune, că numai de aceea n'a abonat-o mai demult, că nu era statornicit într'un loc, apoi urmează: »...acum m'am așezat în partea Ardealului de către Răsărit, în comuna Ibănești: am deschis o mică prăvălie, ceea-ce în părțile acestea locuite de Români și copleșite de jidovime, e o raritate, întocmai ca corbul cel alb!... Un boltaș român nu s'a mai pomenit pe aceste sate curat românești!... și ne roagă să-i trimitem de-acî încolo foaia.

Sînt mișcătoare cuvintele neguțătorului român. Ele te întristează prin chipul posomîrit ce 'ți-l desvîlue în minte, că în ținuturi întregi locuite de Români, n'avem neguțători români deloc-deloc! ci toți crucerii, sau mai drept zis, mile de floreni, din punga poporului se scurg de-adreptul în punga Jidanului! Neguțătorii români sînt corbi albi! Și și cari au curajul de a se face »corbi albi«, adesea se plîng de lipsa de sprigin, pentru-că poporul datat numai cu Jidanii, crede că numai dela Jidan poate cumpăra marfă »bună« și abia cu încetul se deprind a cerceta pe fratele lor! Ridicați-vă odată, fraților, din acest întunec și îmbrățișînd înșivă negoțul, dați cu toții sprigin și stăruți într'una pe lângă tot Românul, ca unde are un Român, numai dela Român să cumpere! Să ajungem să ne fie pline cetățile și satele de neguțători români, și atunci mai bine va fi și de noi!

Pe aiurea și pe la noi. În Săptămîna trecută s'a pus, la Cluj, peatra fundamentală pentru o statuă millenară ce e să se ridice acolo regelui Mathia. Au fost invitate și toate confesiunile din patrie, chiar archiereii lor, să iee parte la sfîntirea și punerea petrii fundamentale. Nici metropolitul gr.-or. dela Sibiu însă, nici cel gr.-cat. dela Blaj, nici episcopul săsesc ardelean, nu au primit invitarea, știind bine ce chirvai millenar are să fie acolo, ci au răspuns că nu pot lua parte.

Mai mult: *protobopii români din Cluj*, și cel gr.-or. și cel gr.-cat. amîndoi pe ziua sîrbării 'și-au căutat de lucru prin comune, și nici ei macar nu s'au dus în numele bisericilor lor la sîrbare!

Eată așa trebuie înțelese lucrurile și așa trebuie purces față de îngămfările millenare ale acestor cutezători! Ai noștri însă la Vulcan și la Zeicani, au mers nu numai la »paradie«, ci chiar și la »banchet« și au »toastat« pe întrecere cu »patrioții«!

Altă vizită. Bucureștii vor avea nouă vizită regală: în 18 Oct. sosește acolo M. S. Regele Sîrbiei Alexandru spre a cerceta părechea regală română.

7 femei pe banca acusaților! În 6 Octomvrie n. c. s'a pertractat la Cluj un interesant proces: șapte femei române din Boița (lângă Sibiu) și din Roșia, erau cele puse în fața judeților unguri, pe temeiul arătării unei hidoase lăpădături naționale numit Șolgya Mikloș, dascăl în Boița, pentru »demonstrații naționale«!

Apărător al lor a fost dl Dr. *G. Ilea*. Dintre acuzate, *Ana Istrate*, soția învătătorului Nicolae Istrate, a fost osândită la 2 săptămîni temniță și 140 florini în bani, ear' *Maria Necșa*, soția învătătorului Teodor Necșa (tot din Boița) la 110 fl. pedeapsă în bani. Celelalte 5, anume: *Ana Constantinescu*, *Maria Silvestru*, *Paraschiva Branea*, *Maria Iordan Cloaje* și *Ana Bălăban* au fost declarate nevinovate și scoase de sub acuză. Acusatele s'au purtat cât se poate de vrednic dar' mai ales *Ana Istrate*, a pus în uimire chiar și pe judecători și jurați prin hotărîrea sa.

Flăcăii noștri. În toamna asta s'a întemplat o însemnată schimbare de garnisoană pentru regimentul 64 românesc ce se recrutează din acest comitat. Trei batailloane (1. 3. 4.) ale lui, au fost duse după manevre, din Bosnia la Viena, unde regimentul va sta 4—5 ani. Se află în împărăteasca cetate dela 24 Septemvrie. În zilele acestea au plecat dela Orăștie la Viena vre-o 450 flăcăi de-ai noștri, mai toți Români, câte 38 de companie, recruți pentru cele 12 compagnii aflătoare acolo. În Orăștie mai avem acum numai un bataillon (2) din regimentul nostru de aici, și la acest bataillon au rămas câte 25 de recruți de companie.

Al doilea bataillon aflător în Orăștie, e bataillonul II din reg. de infant. 82 (sécuesc, de pe la Székely-Udvarhely), venit după manevre în locul bataillonului 1 din 62.

Căpătueli. Ministrul de interne a îngăduit ca la Hunedoara să se sistemizeze un al doilea post de pretor, pentru-că ar fi prea mult lucru pentru unul numai. Dela comitat de altfel s'a cerut că și la Deva și la Hațeg și la Ilia să se deschidă al doilea post de pretor, — căci sînt o gramadă de »patrioți« flămânzi ce mor de dorul de-a fi »domni« și nu-i cu ce-i căpătueli.

Adunare. Pe 15 Octomvrie n. sînt conchetați la ședință în sala casei comitatului, membrii comisiei administrative, și cu acel privilegiu se va desvîlă acolo și tabloul »Ioan Huniade plecînd la rîsbel«, ce va rămînea ca o »suvénire millenară«, în sala comitatului.

Culesul viilor se apropie. În săptămîna viitoare, din 15 se începe și până prin 22 se sfîrșește pretutindenea.

Logodnă. Dl *Nicolau Mihăilă*, teolog abs. din Romoșel, 'și-a incredințat în 26 Sept. n. de viitoare soție pe d-na vîd. *Paraschiva Mihu* din Vinerea. Le dorim fericire!

„Revista Silvaniei” e vorbă să fie numele unei noue foi românești ce se apară în părțile de Mează-Noapte a Ardealului în Șimleul Silvaniei, de două sau trei ori pe săptămîna.

„Progrese” limbistice. După »aventul« cel mare ce 'l-a dat politicii noastre în timpul din urmă, »Tribuna« pare a se fi pus pe muncă și pe alte terene, între altele pe cel al cultivării limbii. Vrea să ne învețe a vorbi mai cum se cade românește, că prea sîntem noi Ardeniiîi cunoscuți ca »gri la limbă!« Și fiindcă vorbele mișcă, exemplele atrag, ea merge înainte cu exemple. În numărul seu de Joi ne dă două deodată. Vorbînd despre provincialii ce merg de vîd milleniul, scrie, traducînd din o foaie maghiară:

„...vin în capitală să vadă și ei această povestică expoziție”.. (mesés);

ear' într'alt loc:

„...în Csaba locuște poporațiunea cea mai deșteaptă și mai economicoasă de pe Alföld”..

Bine. Am înțeles. Luăm la cunoștință că așa se vorbește românește...

FEL DE FEL

O „poesie” — inedită!

Vestitul »poet« *George Bortos*, umblînd »în persoană« prin țeară după abonamente la »poesiile« sale ce erau »sub presă« la Blaj, s'a aprins de dragoste deja »la prima vedere« pentru o domnișoară din părțile noastre. A primit dela părinții d-șoarei vre-o 2 fl. abonament. Poesiile nu le-a mai trimis, căci așa-s amoreații, gîndind mereu la d-șoara, a uitat de abonamentul părinților, — 'i-a trimis însă d-șoarei următoarea »poesie«, în posesiunea căreia avînd norocirea a putea ajunge, grăbim a o da publicității, ca nu cumva să se peardă și literatura română să fie lipsită de un »giuvaer«. Eată-o întocmai:

Dat în Sibiu 1895 Maiu 2-lea.

Iubită Domnișoară!

Cuget prin vis lin la tine
De sub deal dela Rovine,
Îngeraș doi ochișori
Amîndoi sînt iubitori.

Ochiul drept căutînd spre mine
Mă frămîntă de minune,
Mă frămîntă 'ncteișor
Arzînd inima de dor.

Cînd amîndoi îi privesc
Ca lucefəri strălucesc,
Dar' eu suspin dureros
Ca frunza căzînd pe jos.

George Bortos.

POȘTA REDACȚIEI.

D-lui *Ales. Drumar*, în *Brad*. Până la sfîrșitul anului 'ți-se socotește 1 fl. (dela September), ear 50 cr. trec pentru anul viitor.

D-lui *R. G. în V. d. s.* Sosită abia în ziua încheierii foii. În cel următor va apare. Mulțumită. Salutări cordiale.

Oarecui. Talleyrand a zis că D-zeu ne-a dat limba ca să ne ascundem gîndurile. O fi. Dar vorba asta numai în politica mare și mai ales numai în diplomație este la sine acasă și poate fi și de folos. În dragoste e urma acestui principiu, e o mare greșală, care se răsună totdeauna foarte amar! Aici a dat D-zeu limba pentru a fi tîlmăcitoare inimii și nu drept paravan după care să ascundem gînduri rezervate...

Treburi școlare.

— Un cuvînt în chestia statutelor ce le cere guvernul dela „Reuniunile învățătoresci”.

Hațeg, Sept. 1896.

Cine nu știe azi de ce mare folos și de câtă neapărată trebuință ne este școala? Dacă e să nădăjduim încă ceva dela viitor, putem cu atît mai mult nădăjdui, cu cît școlile noastre vor fi mai bune, mai la înălțimea chemării! Ear' la culmea chemării școala va fi, cînd conducătorii ei își vor pricepe mai bine, mai cu temeiul lucrul lor.

Conducătorul școlaei știm apoi că este învățătorul. El are datorițe mari și grele de împlinit, și tocmai ca să poată îndeplini bine lucrarea sa, are lipsă ca afară de aceea ce în teorie a învățat însuși, în praxă mereu și mereu să caute după mijloacele cari mai ușor să-l ajute a-și ajunge ținta! Praxa îi va ajuta și-l va lumina mult. Dar' vin înainte întrebări curat didactice, cari nu le poate desbata și lămurii cu altcineva decât numai cu semenii, cu colegii.

Pentru scopul acesta s'au rînduit din partea școlaelor și bisericilor, la început »cursuri suplinoare« întregitoare, mai târziu »conferențe învățătoresci« și astăzi ședințele »Reuniunii învățătoresci«, cari își au organismul lor.

Ca ori-șicare societate, și Reuniunile învățătoresci, cari se întrunesc de regulă odată în an, au să fie provăzute cu statute, în cadrul cărora apoi să lucreze.

Învățătorimea română gr.-or. din archidieceasa transilvană, sub supravegherea consistorului archidiececan, a fost împărțită în »Reuniuni învățătoresci« cu statute anume, întărite de consistorul archidiececan.

Guvernul țerii însă, a vîzut în aceasta... primejdie! Și dacă a vîzut că pe temeiul acestor statute, Reuniunile 'și-au început lucrarea, a dat prin Februarie a. c. ordinul cunoscut, că »toate acele Reuniuni, cari nu au statute întărite de ministru, să se disolve și lucrarea lor să se oprească până la întărirea statutelor din partea lui, a guvernului!»

Acest ordin e îndreptat mai ales în contra Reuniunilor învățătorilor gr.-or. din archidieceasa transilvană!

Și azi vedem că lucrarea unor Reuniuni este deja încetată, altele sînt pe cale de a se nimici, și unele numai viază după bunăvoința și chibzueala inspectorilor regești școlari! În fața acestui lucru, noi trebuie să ne punem pe lucru, să înlăturăm răul ce ne amenință și să ne reîncepem munca și încă cu mai mare zel și diligență, pentru-că împregiurările și datorițele o cer dela noi!

Am înțeles că venerabilului consistor arhidiececan i-s'ar fi cerut compunerea unui proiect de statute, care apoi să se aștearnă guvernului spre revidare, să-și facă observările și adausurile sale, și numai după aceasta se va preda singuratecelor Reuniuni pentru așternere ca din partea lor înaltului minister spre întărire. În fața acestui lucru, eu cred că aceasta e calea cea mai lungă, pe care noi nici după doi ani nu vom avea statute întărite, pentru-că ministrul după cetire, le mai dă și tuturor inspectorilor școlari, pentru-ca să-și spună părerea. Aceștia apoi știe D-zeu când vor fi gata și după ei va veni ministrul, în urmă consistorul și mai pe urmă noi, și totuși din unele și altele pricini pot să fie din nou reieptate.

Părerea mea este: că un atare proiect de statute să se compună cu conlucrarea trimișilor tuturor reuniunilor din arhidieceșă!

Fiecare reprezentant va avea proiectul seu, și în o ședință generală a Reuniunii arhidieceșane, pe temeiul tuturor, s'ar face statutele, cari primite se vor așterne în grabă ministrului spre întărire.

Și peste tot fiindcă vorbim de o chestiune delicată și urgentă, măritul consistor arhidieceșan să binevoască a lua în desbatere această cauză cu toată grăbirea ce se poate!

Ear' noi în compunerea statutelor să fim cu luare aminte, și nimic să nu trecem cu vederea, ce ar putea să ne ajute întru îndeplinirea datorințelor și apărarea intereselor noastre școlare, ca astfel la timpul seu earăși să venim cu voe mare și cu curagiu înalt, laolaltă, la desbaterea chestiunilor de mare însemnătate în viața noastră școlară, în ședințele generale ale reuniunilor noastre!

Acestea totodată și ca răspuns la întrebarea: de ce s'au amînat ședințele generale ale Reuniunii noastre învățătorești?

Nicolae Sânzian,
preș. Reun. din distr. Devei.

Extras

din raportul comisiei însărcinate cu adunarea de taxe și înscrierea de membri noi pentru „Asociație” la adunarea dela Cugir.

Darea de seamă a comisiei alege, făcută prin dl Romul Nicoară, a adus la cunoștința adunării generale că:

„Și-au solvit taxa anuală de 5 fl.: 9 membri ordinari vechi, ear' 3 inși aceeași taxă pe câte doi ani.

S'au făcut din privilegiul adunării acesteia membri ordinari dnii Augustin Berian, forestier (România), Nicolae Micu I. George (Cugir) și I. Vulcu (Orăștie); membri ajutători dnii George Berian solvind 3 fl., Ioan Dreghiciu, George Crișan, Ioan Cincora, Petru Nicoară, Raveca I. Olariu, Sofia Bria, Ioan Moța și Maria I. Ștefănescu, câte 2 fl.; — V. Basaraba, Ioan Muntean, Romul Nicoară, V. Receanu, Ioan Fleșeriu, Ioan Vaidean, Ales. Herlea, Petru Barițiu, Iacob Lupea, d-șoara Iustina Ștefănesc și N. N. cu câte 1 fl.; — Valeriu C. Olariu, Ioan Șiomblea, Maria I. N. G. Micu, Nic. Teban, Ioan Băluțiu și Ioan Oprean cu câte 50 cr.; — Moran Berian cu 10 cr., Ioan Oltean 10 cr., Salomia I. I. Baciu 20 cr., Ioan Nistor 30 cr., N. Voina 35 cr.

Afară de aceasta în comuna Romos, a adunat dl I. Fleșeriu pentru ajutorarea departamentului 7 fl. 75 cr. dela: G. Măriuț 1 fl., Avram Jidav 1 fl., Candit Bratu 1 fl., Vasile Drăgan 1 fl., V. Ștefănescu 50 cr., Ilie Ștef 50 cr., Vas. Urițoiu 50 cr., Ioan Ștefan I. Mihăilă 50 cr., N. Basaraba 50 cr., P. Stroia 50 cr., Ioan Măriuț 50 cr., Ioan Vasu 25 cr.

Din Romoșel a adunat dl inv. A. Dubleş suma de 2 fl. 60 cr. dela: Avram Dubleş 1 fl., Ioan Mihăilă 1 fl., Paraschia Mihăilă 10 cr., Ioan Cătănici 15 cr., Nic. Bâldea 5 cr., Nic. Popescu 10 cr., V. Nasta 10 cr., V. Crăciunesc 10 cr., A. Cătănici 10 cr., G. Muțu 10 cr., Simion Vasa 10 cr., Zaharie Iuon 10 cr., G. Cătănici 20 cr., Ion Paraschiv 10 cr., Avram Mihăilă 20 cr., Ion Mihăilă 10 cr., A. Nasta 50 cr., Moise Opra 10 cr.

Din Balomir dela dnii: Nic. Suciuc, preot 1 fl., I. Balomiri, inv., 1 fl.

Pentru redacție responsabil: Ioan M. Corvin.

Din public

(Pentru cele publicate în rubrica aceasta, redacția nu primește răspunderea).

O declarațiune.

Onorată Redacțiune!

În nrul 28 al »Revistei Orăștiei« din 26 Septembrie a. c. s'a publicat din Bistrița o corespondență intitulată »O voce din popor«.

Această corespondență este afirmativ scrisă și de mine, Ștefan Sas.

Declar că acea corespondență este plină de neadevăruri.

Declar că numele meu s'a întrebuițat la făurirea acelei corespondențe fără știrea și învoirea mea, ear' subscrierea numelui meu este falsă, apocrifă, nu este a mea.

Pe falsificătorii subscrierii numelui meu îi voi da judecătii.

Dau și subscriu această declarațiune înaintea a doi martori, ca să se publice în »Revista Orăștiei« și în »Foaia Poporului«.

Bistrița, în 6 Octombrie 1896.

Ștefan Sasu,
intr. zidar.

Înaintea noastră ca martori:

Grigore Scridon.

Ioan Morariu.

Mulțumită publică.

În 1 August st. n. a. c., cu privilegiul tinerii, adunării generale a desp. VIII. (Deva) al »Asociațiunii«, în opidul Hunedoara, tinerimea română din loc a arangiat, precum se știe, o reprezentație teatrală împreună cu joc, al cărei venit curat l-a fost destinat în părți egale »Reuniunii femeilor române din opidul Hunedoara« și »Reuniunii fem. rom. din comitatul Hunedoarei.«

Prin aceasta venim a vesti pe on. public interesat, că: Venitul brut al acelei petreceri a fost: 215. fl. 90 cr. Spesele: 174 fl. 8 cr. Venitul curat: 41 fl. 82 cr. cari împărțindu-se în părți egale s'a și predat numitelor reuniuni.

Primească on. public participător, și în-deosebi domnii suprasolvenți sincerile noastre mulțumite.

Hunedoara, la 30 Sept. st. n. 1896.

Tinerimea arangiatoare.

LOTERIE.

Tragerea din 26 Septembrie st. n.

Budapesta: 71 52 77 57 68

Tragerea din 3 Octombrie st. n.

Timișoara: 68 40 88 49 10

Tragerea din 30 Septembrie st. n.

Sibiu: 52 48 67 83 8

CALINDARUL SĂPTĂMĂNEI

dela 29 Sept. v. 5 Oct. st. n.

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum. a 20-a d. Ros., gl. 3, sft. 9.		
Dum.	29 Cuv. Chiriac	11 Emilian
Luni	30 Muc. Grigorie	12 Maximilian
Mărti	1 Apost. Anania	13 Coloman
Merc.	2 Muc. Ciprian	14 Calist
Joi	3 M. Dionisie Areop.	15 Teresia
Vineri	4 Păr. Ieroteu	16 Gallu
Sâmb.	5 Mucen. Haritina	17 Hedvig

AVIS.

Un tinăr cu conduită bună și vărsat în agendele notariale, află la subscrierea numai decât aplicare.

Condițiunile favorabile!

Condițiunile se comunică numai concurenților.

Pianul inferior (Alsó-Pian: u. p. Szász-Sebes), 27 Septembrie 1896.

IOAN RADU,

notar comunal.

133 (471) 2—2

136 (472) 1—1

726 — număr bvghtó
1896

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a nagyszebeni kir. törvényszék 1894. évi 8662 számú végzése következtében Pap Tivadar ügyvéd által képviselt Albiná tkpénztár javára Russu Iuon és társai ellen 374 frt 50 kr. s jár. erejéig 1896. évi VI. hó 30-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján letoglalt és 703 frtra becsült szarvas marhák, lóvak, disznók, takarmány és egyéb házi tárgyak és eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kbányai kir. járásbíró 5042 1896. szám végzése

folytán 374 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi IX. hó 19 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 49 frt 19 krban biróilag már megállapított költségek erejéig Vákán a végrehajtó szenvedő házában leendő eszközölésére 1896. évi október hó 20-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Ezen árverés egyuttal »Crișana» takarékpénztár felül foglaltató részére is kitűzetik.

Kelt Körösbányán 1896. évi okt. hó 2. napján.

Csucs Gyula,
kir. bírósági végrehajtó.

Ospătărie și cafenea!

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că cu începere dela 1 Octombrie n. a. c. am deschis în Deva, în strada maghiară (Magyar utca), o

Ospătărie și cafenea

nouă, arangiată cu gust și îngrijire după cele mai înaintate pretensiuni ale timpului.

Servesc onoratului public cu tot felul de beuturi naturale și bune, pe lângă prețuri moderate!

Asemenea se pot avea în toată vremea tot felul de mâncări bine pregătite și ieftine!

Cost cu abonament, la ospătărie și acasă!

Rugând on. public pentru numeroasă cercetare, pe lângă promisiunea că va fi deplin mulțumit,

semnez cu toată stima

Alexiu Pascu,

ospătar.

137 (473) 1—4

PRIMA FLORĂRIE ÎN ORĂȘTIE

FLORI.

Am onoare a aduce la cunoștința publică, că am deschis în Orăștie un

Stabiliment de flori

și sînt în poziție să servesc în ori-ce vreme cu ori-și-ce fel de flori!

Fac totodată cunoscut, că primesc și efectuesc îndată comande de buchete de nuntă, buchete de pept, buchete-mackart, cununii naturale și artificiale pentru morminte etc. cu cele mai moderate prețuri.

Comandele din afară se efectuesc îndată și se garantează pentru sosirea lor în stare bună.

Elisa Hedwig

88 (474)

florăreasă.

12—26

BUCHETE DE NUNTĂ

„FAGEȚANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI în Facset (Banat)

acoardă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalizate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin postă.

128 (475) 5—16

Diracțiunea.